baudoin

de huid van de hagedis

sherpa - oog & blik

baudoin
de huid van de hagedis

sherpa - oog & blik

'De huid van de hagedis' van Edmond Baudoin verschijnt in de Collectie Baudoin, onder redactie van Mat Schifferstein

DE HUID VAN DE HAGEDIS

Oorspronkelijke titel: La peau du lézard
Vertaling: Mat Schifferstein
Lettering: Frits Jonker
Omslag: Yuri Landman

© 1983, 2003 Edmond Baudoin
© 2003 Sherpa/Oog & Blik voor de Nederlandstalige editie

ISBN 90 75504 55 1
Druk: Gorter, Steenwijk

Verspreiding: Het Raadsel, Amsterdam - Merksem

Er groeide vooral onkruid, maar op deze plek was zij geboren. En Jeanne wist zeker dat het ergens anders precies hetzelfde was, en dat de echte reis eruit bestond dat je van huid kon wisselen. En dan nog: hagedissen wisselen en blijven hagedissen. Een heel verhaal om te vertellen dat Jeanne het dorp nooit verlaten had.

Ze had ook nooit haar man verlaten, hoewel ze nooit van hem had gehouden.
Lang geleden is ze wel verliefd geweest, op de kasteelheer van het dorp. En net als in een stuiverromannetje had "meneer" haar zwanger gemaakt. Het kleintje werd doodgeboren. Zo stom, het was om te janken. Maar Jeanne had niet gehuild.

DAG, JEANNE.

DAG, MENEER DE RIVOIRE.

VROEGER, JEANNE, NOEMDE JE ME GEEN "MENEER".

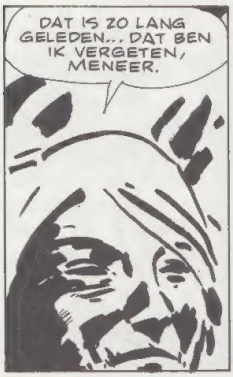
DAT IS ZO LANG GELEDEN... DAT BEN IK VERGETEN, MENEER.

JE BENT NOG STEEDS MOOI, WEET JE DAT?

TOT ZIENS, MENEER DE RIVOIRE.
E.B.2

Na jarenlange trouwe dienst was de lever van haar man gescheurd. Dat was twee jaar geleden gebeurd. Het had Jeanne haar "vrijheid" teruggegeven. Een vrijheid die ze niet nodig had. Ze had genoeg van mannen. En in haar hoofd onderhield ze een geheime tuin die duizend keer groter was dan haar moestuintje.

François had altijd wat buiten het leven gestaan. Hij had dat huisje gekocht voor als hij met pensioen was. Maar toen hij daar eenmaal woonde, vroeg hij zich wel eens af wat hij daar nou eigenlijk moest. Hij was getrouwd geweest, maar zijn vrouw was ervandoor gegaan met zijn beste vriend op een dag dat hij voor de derde keer "Reis naar het einde van de Nacht" aan het lezen was. Dus hij had het niet gelijk gemerkt.

Het was ook niet zo belangrijk. Hij hield van boeken en verkocht ze destijds ook, als boekhandelaar in Parijs. In die tijd herkende hij met zijn ogen dicht de verschillende uitgaven aan de geur van het papier en de drukinkt. Maar nu was hij zijn reukzin wat kwijtgeraakt.

E.B.H.

In zijn jeugd was hij zelfs van plan geweest een boek te schrijven. Maar steeds als hij aan zijn werktafel wou gaan zitten kwam ook de behoefte op om wat te gaan drinken op het terras van het café op de hoek.
En als hij zijn biertje op had, was zijn scheppingsdrang ook verdwenen.

Albert was de dorpsgek.
Hij had een vader die alcoholist was, maar dat was daar min of meer normaal. En zijn IQ was niet lager dan dat van de gemiddelde platteländer.
Hij was geh zoals anderen slager of bakker zijn.
Dat was zijn status.
Ieder zijn plek, ieder zijn rol.
En hij was de dorpsgek.

EBB

HÉ, ALBERT, HOE IS HET?

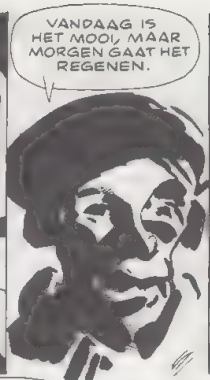
VANDAAG IS HET MOOI, MAAR MORGEN GAAT HET REGENEN.

STOND DAT IN DE KRANT?

IK KAN NIET LEZEN.
WIL JE DAT LEREN?

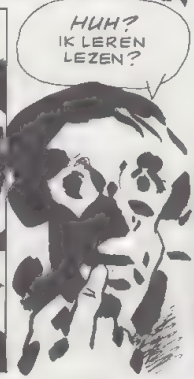
HUH? IK LEREN LEZEN?

WAT WOU JE, ALBERT?
HUH?

OH! JA, DE MEID VAN MENEER RIVOIRE ZEI DAT...
DA'S WAAR. IK HAD HAAR EEN KONIJN BELOOFD. LET OP DE SOEP DIE OP HET VUUR STAAT, DAN GA IK HET HALEN. IK LAAT U WEL WACHTEN...
GEEN PROBLEEM, IK HEB ALLE TIJD.

ZE IS ALWEER WEG.
ZE IS DRUK, HÈ?
E.B.7

NOU! WANNEER BEGINNEN WE MET LEZEN?
NU.

NEE, MORGEN AAN HET BEGIN VAN DE MIDDAG, BIJ MIJ, GOED?
JA, MAAR 'T WORDT MOEILIJK. IK BEN GEK, WEET U.

VERDORIE! DE SOEP!

HMMM! DIE SOEP RUIKT LEKKER!

U MAG WEL EEN BORDJE.

DAT IS HEEL VRIENDELIJK, MAAR IK WIL NIET...
ALS JE NEE ZEGT TEGEN MEVROUW JEANNE WORDT ZE BOOS.

HIER IS HET KONIJN, ALBERT.
ALBERT IS ERG OVERTUIGEND. IN DAT GEVAL, GRAAG!
EBÉ

...NOG BEDANKT VOOR DE SOEP.

KIJK UIT DAT U NIET MORST.

HALLO, ALBERT!

WEET JE DAT HET VANDAAG JE TIENDE LES IS?
HUH? O JA... DE HERFST IS VROEG DIT JAAR.

Ahmed de vreemdeling, Ahmed de ander. In dit landschap past hij niet. Een marsmannetje valt hier minder uit de toon dan hij.

GOED... WE STOPPEN VOOR VANDAAG.

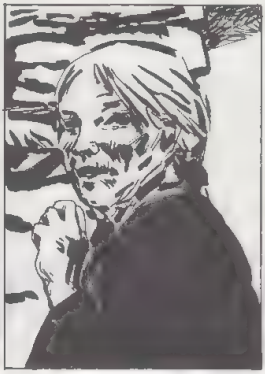

HÉ! ALBERT! WAAR GA JE NAARTOE?

HUH?... O!... IK HEB MIJN TIENDE LES GEHAD... MET MENEER FRANÇOIS.
JE TIENDE LEESLES! DAT MOETEN WE VIEREN!

ZEG, KOM VANAVOND MAAR BIJ ME ETEN... MENEER FRANÇOIS EN JIJ... GA HET HEM MAAR ZEGGEN.
E.B.11

HET IS PASTA... ZELF-GEMAAKT.

DE PASTA VAN MEVROUW JEANNE IS HET ALLERLEKKERST.
VERSE PASTA! EEN HEUSE KEUKEN-PRINSES!

DUS U HOUDT HEEL VEEL VAN BOEKEN?
IK KON ZE AAN DE GEUR HERKENNEN.

DE GEUR VAN BOEKEN! NOU ZEG! IK WIST NIET EENS DAT BOEKEN EEN GEUR HADDEN! EN U WEET ALLES NOG WAT U GELEZEN HEBT?

IK HOU VAN DE GEUR VAN TOMATEN.

U HEBT ECHT HEEL VEEL GELEERD.
HEEL VEEL NUTTELOZE DINGEN, IK KAN NIET EENS PASTA MAKEN...

EN PARIJS... VERTEL EENS OVER PARIJS. TOEN IK KLEIN WAS HEB IK EEN EIFFELTORENTJE GEKREGEN.
E.B.12

IK HEB GENOEG GEPRAAT. VERTELLEN JULLIE EENS WAT!...

IK HEB NIET VEEL TE VERTELLEN...OP HET PLATTELAND GEBEURT NOOIT WAT... IK GA KOFFIE ZETTEN.

HET IS FIJN HIER, BIJ U, MEVROUW... JEANNE.

U BENT... HI! HI! HELEMAAL ROOD, MEVROUW JEANNE!

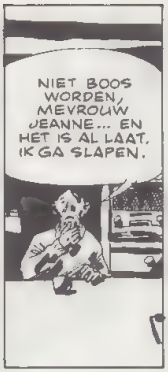
NIET BOOS WORDEN, MEVROUW JEANNE... EN HET IS AL LAAT. IK GA SLAPEN.

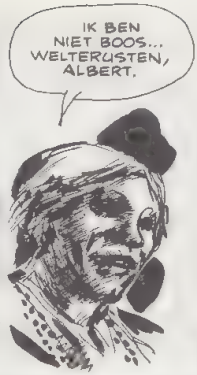
IK BEN NIET BOOS... WELTERUSTEN, ALBERT.

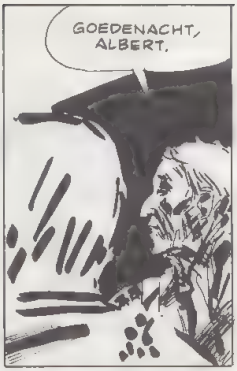
GOEDENACHT, ALBERT.

IK VIND HET ECHT FIJN... HIER... BIJ JOU.

HET IS ZO LANG GELEDEN...

VOOR MIJ IS HET OOK LANG GELEDEN.

MAAR... IK ZOU GRAAG BIJ JE BLIJVEN...

MAAR... MAAR... IK HEB HELEMAAL GEEN PYJAMA VOOR U...
EB. 14

Toen ik begon met het verhaal van Jeanne en François wist ik, uiteraard, dat dit moment zou komen.
Zij wisten het niet, geloofden er niet meer in, hadden het niet gepland. Het is, een moment geleden, onvermijdelijk geworden.

Ik heb honderd keer geprobeerd me in te leven in François en Jeanne. Ik heb me hun gebaren voorgesteld, bedacht hoe ze de kamer binnengingen. Jeanne die het schemerlampje aandeed, François die zorgvuldig zijn broek over een stoel hing.

Ze streelden elkaar langdurig, met de verwondering van kinderen. François vond de buik van Jeanne mooi, en haar borsten ook. Jeanne hield van het geslacht van François.
Voor het eerst was zij er tijdens het liefdesspel echt helemaal.
Ik wou "alles" laten zien...

... ouwe mensen die klaarkomen, zoiets zie je bijna nooit in plaatjes... iets nieuws, iets wat je nog nooit gezien hebt... Een "primeur", vooral omdat Jeanne het schemerlampje aanliet... En ik zou iedereen ook eens laten zien dat ik bloot kon tekenen.

Het zouden mooie, erotische, pornografische plaatjes worden, en ik ben er wel honderd keer intensief mee bezig geweest. Maar opeens vroeg ik me af of ik in mijn tekenwerk de gevoelens van Jeanne en François wel goed overbracht. Ik was bang dat het mijn dromen geen recht zou doen.

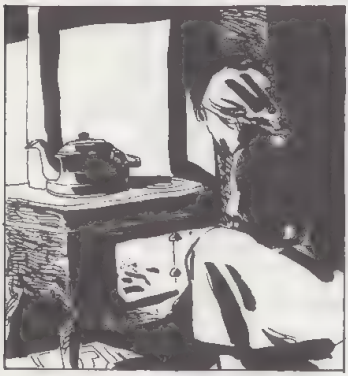

GOEIE-MORGEN, BELLE!

GISTERAVOND ZEI JE DAT JE MIJN KOFFIE LEKKER VOND... DUS...

HEB JE GOED GE-SLAPEN?
ALS EEN JONG MEISJE...

Jeanne had François over de zigeunerin willen vertellen die haar lang geleden voorspeld had wanneer ze zou sterven.
De zigeunerin had gezegd: "Jij gaat dood op je zestigste". En Jeanne was nu net 60.
Maar ze durfde het niet te vertellen, nog niet.
Ze was bang dat hij haar uit zou lachen.

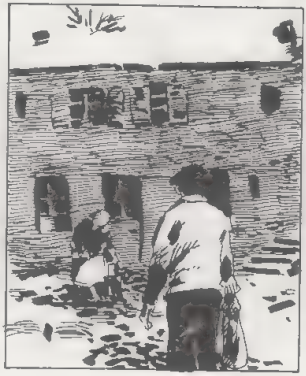

JE KIJKT BEDRUKT... WAT IS ER?
HUH? O, NIKS...

NIKS MET MIJ, HET ZIJN DE MENSEN IN HET DORP...
ZE PRATEN OVER U EN MENEER FRANÇOIS.

IK VIND U HEEL LIEF...
MENEER FRANÇOIS OOK... MAAR...

MAAR?...
U BENT NIET MEER ZOALS EERST...

JE HEBT GELIJK, ALBERT, IK BEN VERANDERD. ER ZIJN DINGEN DIE BELANGRIJK WAREN EN DIE HET NU NIET MEER ZIJN...
ANDERE DINGEN, DIE HET NIET WAREN, EN VERDER... IK DENK DAT IK GELUKKIG BEN.

IK HEB ME NOG NOOIT ZO GOED GEVOELD... IK HAD NIET GEDACHT DAT DAT KON...

WEET JE... IN HET DORP WORDT VEEL KWAADGESPROKEN OVER MIJ.
ALLEEN OVER JOU?
JE BENT EEN MAN EN BOVENDIEN... JE BENT NIET VAN HIER.
WAT ZEGGEN ZE DAN?
DAT HET OP MIJN LEEFTIJD NIET HOORT WAT IK MET JOU DOE...
DAT IK NIET DEUG... DAT IK NOOIT GEDEUGD HEB...
DAT IK JOU HEB INGEPALMD...
EN VIND JE DAT VERVELEND, ALS ZE DAT ZEGGEN?
NEE... HET IS RAAR... ZE DENKEN EN ZE ZEGGEN MAAR WAT ZE WILLEN, HET INTERESSEERT ME NIET... IK BEN VERANDERD.
MAAR... HET IS MOEILIJK UIT TE LEGGEN, IK WEET NIET GOED WAT ME OVERKOMT... ALSOF MIJN LEVEN TOT NU TOE NIET... NOU JA, IK WEET HET NIET MEER... IK DACHT DAT IK HET ALLEMAAL WIST.
ARME ALBERT, IK HEB JE NOGAL LATEN WACHTEN.
HUH!

François beminde voor de laatste keer. Hij wist het zeker. En die zekerheid maakte hem scherp. Hij wou niks missen van de ontwikkeling van die onverwachte liefde. Hij wou geen zin, geen regel overslaan van dat boek dat hij zelf geschreven zag worden. Af en toe vergat hij dat hij er zelf een rol in speelde.

KRRR
KRRRR
KRRR
KRRRR
KROA
KROA
KROA
HA! HA! HA!
WAT EEN SUKKEL!

ALBERT! WAT LOOP JE NOU STOM TE LACHEN?

HA! MENEER DE RIVOIRE... IK LACH, WANT HET ZIJN NIET ALTIJD DE MOOISTEN EN DE STERKSTEN DIE WINNEN.

NIET ALTIJD, ALBERT... MAAR WEL VAAK... WAAR GA JE MET DIE ZAK NAARTOE?...

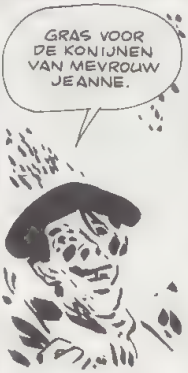
GRAS VOOR DE KONIJNEN VAN MEVROUW JEANNE.

ER WORDT NOGAL GEPRAAT OVER MEVROUW JEANNE, HÈ?
DAT ZIJN KWAADSPREKERS.

PRINSES!

PRINSES!
...PRINSES? VERDOMME SODEMIETER OP, ROTBEEST!

IK MOET EENS WAT GAAN DOEN... MIJN KLEINDOCHTER ANNICK KOMT MORGEN... MET HAAR VERLOOFDE, ZE HEBBEN VAKANTIE.

IK MAG ANNICK ERG GRAAG, ZE DOET ME ZÓ AAN HAAR MOEDER DENKEN.

HAAR MOEDER... MIJN DOCHTER... TOEN ZE KLEIN WAS WILDE IK DAT ZE WAT ZOU BEREIKEN... TOEN IS ZE MET EEN KRUIDENIER GETROUWD... EN SINDSDIEN...

... HOUDT ZE ALLEEN NOG MAAR VAN GELD... IK GELOOF DAT ZE EEN MINNAAR HEEFT... DIE NET ZO STOM IS ALS HAAR MAN...

GELUKKIG ZIJN DE KINDEREN TEGEN-WOORDIG EEN STUK SLIMMER.

MAAR IK DENK DAT ANNICK TOCH RAAR OPKIJKT ALS ZE MERKT DAT HAAR OMA VERLIEFD IS.
E.B.B.

EN HAAR VERLOOFDE...KEN JE DIE?

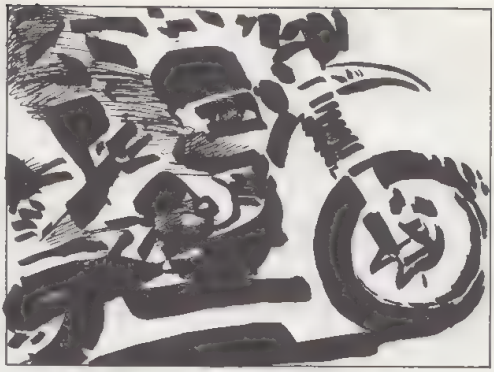

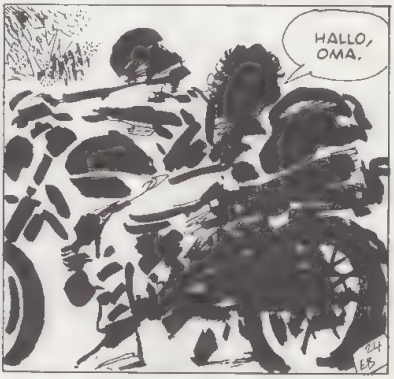
HALLO, OMA.

DIT IS MARC...

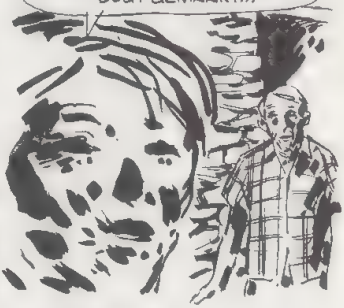
GOED... NOU... TREK JE SPULLEN MAAR UIT... EN KOM AAN TAFEL. IK HEB SCHAPENBOUT GEMAAKT...

JULLIE ZULLEN WEL HONGER HEBBEN?

DIT IS FRANÇOIS.

JE HAD ME NIET VERTELD DAT JE OMA EEN VRIEND HAD.
HEBBEN JULLIE EEN GOEIE REIS GEHAD? HOE IS HET MET JE MOEDER, ANNICK?

...CILINDERINHOUD VAN 343 CC, MAXIMAAL VERMOGEN 59 PK BIJ 9000 TOEREN, EN EEN MAXIMAAL KOPPEL...
WAT IS DAT?
KEN JE ALBERT NOG?

Voor Marc geldt: alles van vroeger was shit en alles wat nog komen gaat is ook shit. Voor hem telt maar één ding: Nu. En dan nog... Het nu is alleen interessant als het op hemzelf betrekking heeft. De Chinezen? Interesseren hem geen reet.

Op het moment heeft hij zin om met Annick te neuken. Ook door de wijn, de schapenbout, de hitte, de "Playboy" die hij vanochtend in een benzinestation langs de autoweg gekocht heeft, wil hij nu heel graag neuken.

Annick is zowel alles als niks. Eén ding weet ze zeker: ze haat alles wat ze tot op de dag van gisteren was. Een muurbloempje.

Marc fascineert haar. Ze houdt van zijn zekerheden...

Soms haat ze hem.

TREK NIET ZO'N GEZICHT... IK MAAKTE EEN GRAPJE.
NEE, MARC, LAAT ME... IK BEN BANG DAT ZE ONS ZIEN... EN IK HEB GEEN ZIN.

EN WAT VIND JE VAN MIJN KLEIN-DOCHTER?
LEUK.

NIET BOOS ZIJN... MARC!

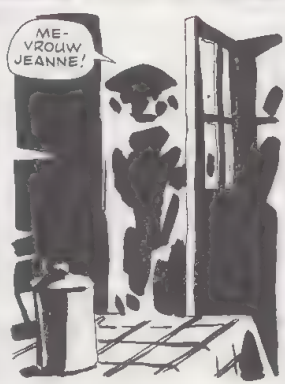
ME-VROUW JEANNE!

HUH? IS ER NIEMAND?

IK WEET ZEKER DAT DIE OMA VAN JE HIER WÈL ZOU NEUKEN.
ACH, GA JE RUKKEN, MAN!

WAT GA JE DOEN?
...WAT JE ZEI. RUKKEN!

ZO, DUS JIJ HEBT MIJN "PLAYBOY" GEPIKT...
HUH?!

UH!... HIJ LAG OP DE KEUKENTAFEL.

ZULKE MOOIE TIETEN ZIE JE HIER NIET, HÈ?...
UH... NEE.

EN MET DIE KOP VAN JOU IS HET NIET IEDERE DAG RAAK, HÈ?
HUH?
EB 29

IK BEDOEL DAT JE MET JE DIE KOP VAN JOU OOK NIET VAAK AAN JE TREKKEN KOMT...
UH... NEE.

DUS TREK JE JE AF?
JA.

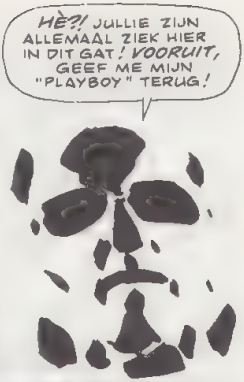
HÈ?! JULLIE ZIJN ALLEMAAL ZIEK HIER IN DIT GAT! VOORUIT, GEEF ME MIJN "PLAYBOY" TERUG!

ZEG, OMA, IK DENK DAT WE STRAKS WEER GAAN.

HÈ? JULLIE ZIJN GISTEREN PAS AANGEKOMEN?!

JA... MAAR MARC VERVEELT ZICH EEN BEETJE OP HET PLATTELAND... EN ER IS OOK SPORT NU... EN JE HEBT GEEN TV... EN...

DAT IS ALLES?

TUURLIJK... KEN JE FRANÇOIS AL LANG?

SINDS EIND VORIGE ZOMER.
WAAROM HEB JE MAMA NIKS GEZEGD?

IK DENK NIET DAT ZE HET SNAPT.

EN IK?... DENK JE DAT IK HET WÈL SNAP?

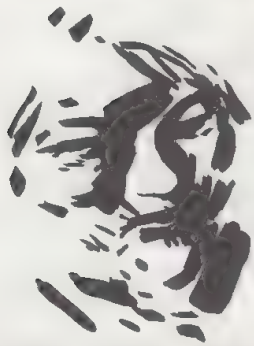

WAAROM HEB JE DIE FOTO VAN DE TROUWERIJ MET OPA NOG STEEDS OPHANGEN?

GODVERDOMME!

VUILE KUTDRAAD! GODVER-DOMME!
HEEFT U ZICH PIJN GEDAAN? ZAL IK U HELPEN? HUH?

HUH! HUH! HUH! ROT OP, STOMMERD!

IK SMEER 'M HIER, WEG VAN DAT STELLETJE ZIEKE BOEREN!

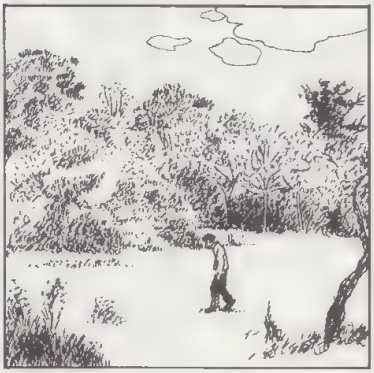

OH! MEVROUW JEANNE! DE VERLOOFDE VAN JUFFROUW ANNICK HEEFT EEN ONGELUK GEHAD!
HEEFT HIJ ZICH PIJN GEDAAN?

NEE... MAAR HIJ WIL WEG, ZEGT-IE.
IK GA WEL KIJKEN.

ALBERT! BLIJF EENS HIER!

IK HEB EEN CADEAU-TJE VOOR JE. JE EERSTE BOEK, ROBINSON CRUSOE.

ZAG JE ALBERT, MET DAT BOEK ?! EN HIJ ZEI NIET EENS GOEIEDAG. HIJ GAAT ECHT MET DE VERKEERDE MENSEN OM.

NOU... ANNICK IS VERTROKKEN. EEN RAAR LEVEN HEB IK... NU BEN IK VERSTOTEN DOOR MIJN MOEDER, MIJN DOCHTER EN MIJN KLEINDOCHTER.

KOM MEE NAAR MIJN HUIS.

JE HUIS ?

MIJN GEHEIM.
IK LAAT HET JE ZIEN. KOM.

EEN ENORME BOOM OP DE TOP VAN DE HEUVEL ACHTER HET DORP. TOEN IK KLEIN WAS GING IK ER VAAK HEEN. DAT WAS MIJN HUIS.

IK MAAKTE EEN POP VAN VODDEN EN MAISDRAADJES... VOOR DE HAREN.

DAARBOVEN WAS ER ALTIJD WIND. IK GING IN EEN HOLTE VAN DE BOOM ZITTEN EN IK VERTELDE MEZELF VERHAALTJES TERWIJL IK NAAR DE WOLKEN KEEK.

JE HUIS IS MOOI.

Kijken naar een wesp die in een straaltje zonlicht op het deksel van een potje jam zit en weten dat je met z'n tweeën kijkt.
Luisteren naar de middaghitte in het deuntje van de krekels. En weten dat de ander er is en dat-ie het ook hoort.
De scheervlucht van zwaluwen eerder voelen dan zien, terwijl verderop de eerste nachtvlinders al tegen een verlichte lamp aanbotsen.
Er is zo weinig nodig om je goed te voelen.

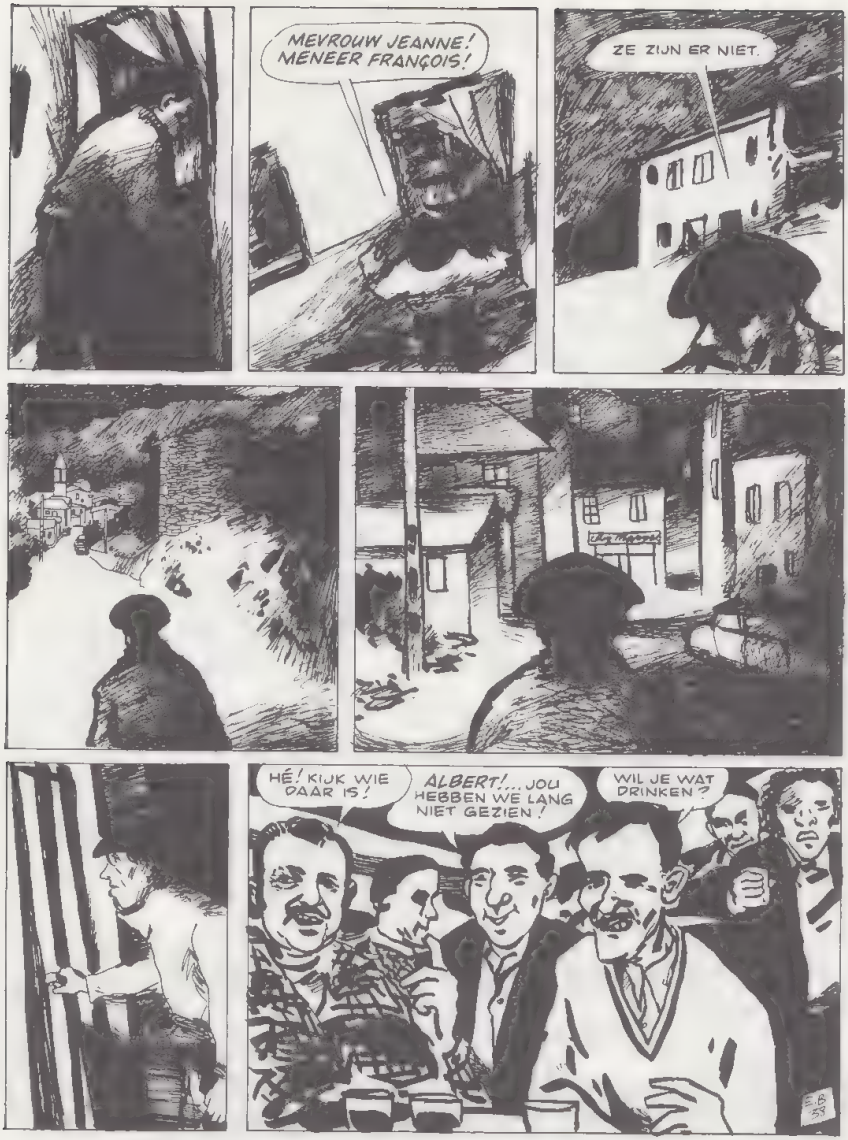
MEVROUW JEANNE! MENEER FRANÇOIS!
ZE ZIJN ER NIET.
HÉ! KIJK WIE DAAR IS!
ALBERT!... JOU HEBBEN WE LANG NIET GEZIEN!
WIL JE WAT DRINKEN?

BAAS! BRENG EENS EEN FLES!
HIER, DRINK NOG WAT.
WAAROM ZIEN WE JE NOOIT MEER, ALBERT?
OMDAT... IK... MOET LEZEN...
HA! HA! HA! HA!
MAAR OM TE LEZEN MOET JE KUNNEN LEZEN, ALBERT.
MAAR... IK KAN LEZEN.
AH! JAAA... EN WIE HEEFT JE DAT GELEERD?
MENEER FRANÇOIS.
ALBERT... JE BENT TE STOM OM TE LEREN LEZEN.
LAAT HEM MET RUST. HIJ KAN LEZEN. IK HEB HET GEZIEN.

HÉ! NIKKER... HOU JE KOP!
WEGWEZEN! WE ZIJN HIER ONDER ELKAAR!
HIER, ALBERT... DRINK NOG WAT.

AHMED IS GEEN "NIKKER"... HIJ IS ARABIER.

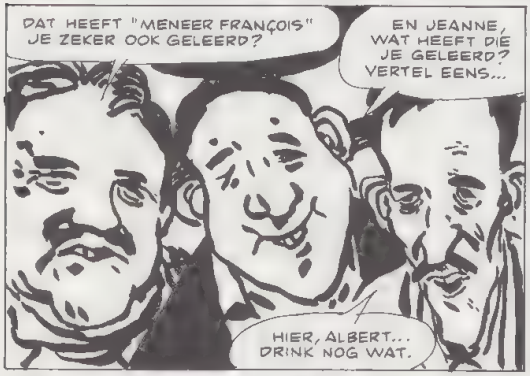
DAT HEEFT "MENEER FRANÇOIS" JE ZEKER OOK GELEERD?
EN JEANNE, WAT HEEFT DIE JE GELEERD? VERTEL EENS...
HIER, ALBERT... DRINK NOG WAT.

EEN LEKKER GLAASJE, DAAR GAAT HET OM.

TSJA... IK HEB "MENEER FRANÇOIS" GISTEREN NOG GEZIEN, MAAR HIJ VERTELDE ME WAT ANDERS DAN ALBERT HIER...
OH! WAT ZEI-IE DAN?

NOU... TEGEN MIJ ZEI-IE DAT ALBERT GEK WAS... DAT HIJ EEN IDIOOT WAS.
HUH?
E.B 40

WEET JE, ALBERT... IK MAG JE GRAAG, DAAROM VERTEL IK HET JE... ECHT, DIE "MENEER FRANÇOIS" MAAKT HET GEEN REET UIT...
JA!... ZO IS DAT... NET ZO MIN ALS JEANNE. DIE ZEGT OVERAL DAT JE ZO'N LASTPAK BENT.
HIER, DRINK NOG WAT.
GA JE AL NAAR BED, ALBERT?
DAT GING WEL WAT VER, HÈ?
WELNEE!... DA'S GOED VOOR HEM.

E.B.
42

HUH? NEE!

HELP! BRAND!

HELP! BRAND!

LIEVE HEER! BRAND!! GA WEG, ALBERT!
BRAND!

ARME KEREL, STRAKS VER-BRANDT-IE!
SNEL, EEN DEKEN!

BRAND!

EDMOND BAUDOIN 83.

Ik hoorde, dat Jeanne en François voorgoed uit het dorp zijn vertrokken.
Ik was blij voor Jeanne en een beetje jaloers op François.

In de Collectie Baudoin verscheen eerder:

Het portret
Opa
Klein zelfportret
Abbé Pierre - Op weg
Piero
Salade Niçoise
Véro
De weg van Saint-Jean

In voorbereiding:

De tijd verstrijkt (najaar 2003)
Jeanne (najaar 2003)

Bij uitgeverij Sherpa verscheen:

De eerste reis
Carla (met Jacques Lob)
De reis
De bus van 11.32 u (in: Sherpa Select)

Bij uitgeverij Dupuis verscheen:

De ogen in de muur (met Céline Wagner)

Edmond Baudoin, die eind jaren '70 debuteerde met korte verhalen, maakte met De Huid van de Hagedis zijn tweede lange strip.

Het is het verhaal van een onverwacht opbloeiende liefde tussen twee oude mensen, een gebeurtenis die door hun omgeving met gemengde gevoelens bekeken wordt.

De tekenstijl is nog volop in ontwikkeling, maar de persoonlijke benadering van het thema maakt dit vroege werk van Baudoin tot een boeiende leeservaring.

baudoin collectie